

doğrudan temin sözleşmesinde damga vergisi

Tarih22/05/2003**Sayı**B.07.0.GEL.0.62/6231-7- 381/21386**Kapsam**Bilindiği üzere, 22.01.2002 tarihli ve 24648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “Doğrudan temin” başlıklı 22 nci maddesinin (d) bendinde, idarelerin beş milyar (01.02.2003 tarihinden itibaren güncellenen tutar 6.365.000.000) Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçlarının ilan yapılmaksızın doğrudan temini usulüne başvurabilecekleri belirtilmiş, aynı maddenin son fıkrasında da, “(d) bendinin uygulanması halinde, ihale komisyonu kurulmadan ve teminat alınmadan ihale yetkilisince görevlendirilecek kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir. Bu bent gereğince temin edilen ihtiyaçlara ilişkin olarak hazırlanan sözleşmelerin notere onaylattırılması ve tescil ettirilmesi zorunlu değildir.” hükmü yer almıştır. Diğer taraftan, 15.02.2003 tarihli ve 25021 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2003/4 No.lu Kamu İhale Tebliğinin “4. 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi gereğince ihtiyaçların temini” başlıklı bölümünün dördüncü paragrafında, “...bu bent kapsamında yapılacak alımlarda şartname düzenlenmesinin zorunlu olmadığı, Vergi Usul Kanunu’na göre fatura veya fatura yerine geçen belgelerin 4734 ve 4735 sayılı Kanunların uygulanması bakımından sözleşme yerine geçeceği değerlendirilmektedir. Ancak, alımın niteliğine göre şartname ve/veya sözleşme düzenlenmesine gerek görülmesi halinde idarelerce, 4734 sayılı Kanunun 27 nci maddesi dikkate alınmak suretiyle işin niteliğine uygun ve ihtiyacı karşılayacak şekilde şartnamelerin hazırlanması ve tip sözleşmeler yerine 4735 sayılı Kanunun 7 nci maddesi de dikkate alınarak idarenin ihtiyacına uygun sözleşmelerin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.” denilmektedir.

Yukarıda sözü edilen Kanun hükümleri ve Tebliğ esasları çerçevesinde, idarelerin 6.365.000.000 Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçlarının doğrudan teminine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmenin (veya bu mahiyetteki kağıdın) 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun I-1/a fıkrasına göre binde 7,5 nispetinde damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde, vergiye tabi kağıtlar mahiyetinde bulunan veya onların yerini alan mektup ve şerhlerle, bu kağıtların hükümlerinin yenilenmesine, uzatılmasına, değiştirilmesine, devrine veya bozulmasına ilişkin mektup ve şerhlerin damga vergisine tabi olacağı açıklanmış, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun “II. Kararlar ve mazbatalar” başlıklı bölümünün 2 nci fıkrasında da, artırma ve eksiltme kanunlarına tabi olan veya olmayan daire ve kurumların yetkili organlarınca verilen her türlü ihale kararlarının binde 4,5 nispetinde damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, artırma ve eksiltme kanununa tabi olsun veya olmasın bütün daire ve kurumların yetkili mercilerince bir malın artırma ve eksiltme, pazarlık ve sair şekilde alınması, satılması veya bir hizmetin görülmesi, gördürülmesi maksadıyla verilen her türlü kararlar ihale kararlarıdır. Bu meyanda ihale kararı mahiyetinde bulunan veya onun yerine geçmek üzere kağıt üzerine konulan şerhlerin de ihale kararı olarak kabulü gerekir.

Bu çerçevede, 4734 sayılı Kanunun 22/d bendi hükmüne göre yapılacak alımlarda ihale komisyonu kurulması zorunlu bulunmamakla birlikte madde kapsamında yapılan alımların bedellerinin ödenebilmesi için ihale yetkilisinin onayı veya oluru alınıyorsa sözkonusu onay veya olurun; veya yapılan alımların bedellerinin ödenebilmesi için harcama belgelerinin (fatura, gider pusulası) herhangi bir yerine yetkililerce “sarfi uygundur” veya “rayice uygundur” şeklinde ya da benzeri bir şerh konulduğu takdirde bu şerhlerin ihale kararı olarak 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun II/2 nci fıkrası gereğince binde 4,5 nispetinde damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.